

Hadik János gróf egyénisége annyira közismert, hogy tagjaink előtt nincs szükség az ő munkásságát bővebben ismertetni, elég ha arra hivatkozunk, hogy *Hadik János* gróf a magyar közgazdasági életnek *ma egyik legjelentékenyebb tényezője*, olyan egyéniség, aki a közgazdasági élet minden ága, így *különösen az erdőgazdaság* iránt is igen élénken érdeklődik s meggyőződését teljes energiával képviseli.

Őszinte örömmel köszöntjük őt elnökjelölti minőségében és kérjük t. tagjainkat, hogy az elnökválasztó közgyűlésen minél számosabban jelenjenek meg.

KÜLÖNFÉLÉK

Széchenyi István gróf és a Nagy Magyar Alföld. Ily címen tartott *Kaán Károly* államtitkár, a Magyar Tudományos Akadémia tagja október hó 19-én, az Akadémia osztályülésén felolvasást, amelyen úgy a földmivelésügyi minisztérium, valamint az erdőigazgatóságok tisztviselői igen nagy számban jelentek meg. Nagyban emelte az osztályülés fényét *József és József Ferenc* kir. fenségek megjelenése.

Kaán Károly a választott tárgykörnek megfelelően *Széchenyi István* grófnak főként az Alföld gazdasági fellendítésére vonatkozó munkásságát ismertette. Kiemelte, hogy *Széchenyinek* meggyőződése volt az, hogy az Alföldnek a magyarság bölcsőjének anyagi és szellemi megsegítésével egyben az ország többi részének gazdasági és kulturális nivóját is emeli.

Hollandia képe lebegett *Széchenyi* szeme előtt, amidőn elsősorban az Alföld folyóinak rendezését, a Duna—Tisza-csatorna és egyéb csatornák, majd utak, vasutak megépítését veszi tervbe. Az Alföld fásítását szükségesnek tartotta. Ilyen erőfeltételek mellett remélte az Alföldet eszmei virágos kertté varázsolni. Az örökbecsű *Széchenyi idézetek* egész sorozatának tanulságos egészszé való értékes összefoglalását a jelenlevők élénk elismeréssel honorálták.

Az O. E. E. részvétele a Széchenyi-émlékünnepen és diszfelvonuláson. A f. évi november hó 8-án tartott nagyszabású emlékünnepen és diszfelvonuláson egyesületünk *Térfi Béla* alelnök vezetése mellett küldöttségileg vett részt. A küldöttség a Széchenyi-szobornál az O. E. E. koszorúját elhelyezte.

Beszámoló a m. kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola idei tanévnyitó ünnepélyes közgyűléséről. 1925 október 25-én tartotta a m. kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola tanévnyitó ünnepélyes közgyűlését, melyen a földmivelésügyi minisztériumot *Balogh* Ernő, a pénzügyminisztériumot *Pethe* Lajos miniszteri tanácsosok képviselték. Megjelentek az Erzsébet Tudományegyetem teológiai fakultásának, az Országos Bányászati és Kohászati Egyesület, az Országos Erdészeti Egyesület, a Mérnöki Kamara, a kir. Term. Társulat, Sopron vármegye és Sopron sz. kir. város, a ker. egyházak, a m. kir. honvédség, a helyi hatóságok, intézmények, tanintézetek, egyesületek képviselői és magyszámú közönség.

A főiskola énekkara vezette be az ünnepélyt a magyar Hiszekegy eléneklésével, majd *Tettamanti* Jenő rektor üdvözlővén a megjelenteket, tartotta meg beszámolóját az 1924—25. évről.

Kegyeletes szavakkal emlékezett meg *Herrmann* Emil és *Schelle* Róbert volt főiskolai tanárok elhúnytáról, röviden vázolván élettörténetüket, majd hosszasan tudományos munkásságukat, amellyel mindketten az európai hírű szaktudósok sorába emelkedtek. Szép szavakkal méltatta ugyancsak az elmúlt évben elhunyt dr. *Fodor* László főiskolai tanár érdeműs maradványát, majd mély nyomokat szántó beszéddel állított maradandó emléket nagyatádi *Szabó* Istvánnak, aki mint földmivelésügyi miniszter mindig lelkes, megértő pártfogója volt a főiskolának.

A főiskola belső életében történt személyi változások bejelentése után hosszasan fejtegette a főiskola szervezetét érintő fontos kérdéseket, amelyek a főiskolának megoldatlan problémái és amelyek a további fejlődésre nézve nagyfontosságúak.

Ezek: a tanári státus és a segéd-tanszemélyzet státusának végleges rendezése, a doktori képesítés jogának megadása, a magántanári intézmény létesítése.

A tanári kar anyagi érdekeinek sérelme mellett a főiskola reputációját és tekintélyét nagyon érinti a vonatkozó rendelet azon intézkedése, amely a főiskola tanári karát az egyetemi, műegyetemi és állatorvosi főiskolai tanárookra felállított külön státusból kihagyta. Ismerteti ez ügyben tett lépéseket.

A segéd-tanszemélyzet ügye kettős vonatkozásban vár megoldásra. Egyik a hiányzó állások betöltése, mert lehetetlen, hogy fontos tárgykörű tanszékek sokáig segéd-tanéró nélkül álljanak, másik a státus rendezése, amelyre vonatkozó javaslat az, hogy az asszisztensi állások ideiglenes jellegűek maradjanak, az adjunktusi állások pedig elvileg végleges kinevezéssel töltendők be és számukra az előléptetés a VI. fizetési osztályig biztosítható.

Súlyosan érintette a főiskolát a „létszámesökkentés“ is, amely máris a tudományos munkálkodás intenzív folytatásának lehetőségét veszélyezteti. Tudományos intézeteket „leépíteni“ nem, hanem csak fejleszteni lehet és szabad.

A doktori képzés jogának megadása és a magántanári intézmény életbeléptetése „nem dekoratív jellegű jogok és ennek megszerzése után törtetés, hanem a főiskolákon képviselt és ápoltt tudományok fejlesztésének szolgálatába állított nélkülözhetetlen hajtóerő, amelynek megadása már nem későhet soká.

A főiskola jelenlegi tanulmányrendje és szervezeti szabályzata teljesen egyező a külföldi hasonló célú intézmények szabályzatával, ahol pedig mindenütt mindkét intézmény rendszeresítve van. Így a németországi műegyetemen a doktori intézmény 1899 óta, a budapesti műegyetemen 1901 óta, a leobeni és psibrami bányászati főiskolán 1904 óta, a wieni Hochschule für Bodenkultur-on 1906 óta. A bányászati ágazatban Németországban a freiburgi 1921, a clauustali 1920 óta adnak a berlini, bresloui, aacheni műegyetemek bányászati és kohászati fakultásaival együtt az összes technikai főiskolákra egyetemleges érvényű szabályzat szerint doktori címet és magántanári képzést. Ugyanez az eset Angliában és Amerikában is.

Az erdészeti ágazatban azonos a helyzet. A giessieni, a freiburgi, a müncheni egyetemek és a zürichi technikai főiskola erdészeti fakultásai, az oberwaldi, mündeni és tharandti önálló erdészeti főiskolák régóta fel vannak a fenti jogokkal ruházva.

Ezután részletesen ismerteti a főiskola teljes kiépítésének múlt évi munkálatait és költségvetését. Ebből kiemeljük a következőket: a felszerelés pótlására 850, a villamos központ felállítására 425 millió korona állott rendelkezésre. Ezenkívül számos adománnyal bővült a felszerelés.

Összehasonlítva a felsőoktatási intézményekre (tudományegyetemek, műegyetem és a főiskola) fordított állami átmeneti és beruházási összhiteleket, meg kell állapítani, hogy főiskolánk nem részesült abban a dotációban, amelyet helyzeténél fogva megérdemelt volna. A békebeli 1913. és az 1914—15. évi költségvetésben az összhitelből 9.3 százalékot, az 1921—22. évben ennek egynegyed részét, 1923—24. évben 2.3 százalékot, 1924—25. évben 2.2 százalékot kapott.

Az újjáépítésre az 1921—22. évben a két menekült egyetemre az összhitelből 23 százalék, főiskoláinkra 1.7 százalék, 1922—23. évben már csak 0.6 százalék jut.

Átlagban a békebeli részesedés egyharmadával szemben most csak 3 százalékkal van képviselve a két technikai főiskola.

Hazánk újjáépítésének munkájában főszerep jut a mérnöki karnak, tehát országos érdek a technikai főiskolák korszerű fejlesztése, illetőleg menekült főiskolánk mielőbbi talpraállítása. E végből újra a bányász- és erdész-társadalomhoz is fordult eddigieknél hathatósabb segítségért.

A hitelösszeg csekély volta nem engedi meg a könyvtár korszerű fejlesztését sem. A békebeli 300 hazai és külföldi folyóirattal szemben, jelenleg csak 180-ra lehet előfizeni. Anyagiak akadályozzák meg a tanszemélyzet külföldi tanulmányútjainak lehetőségét, amely pedig a tudomány fejlesztésének és a külföldi kapcsolatok megteremtésének egyik alapfeltétele. Nagyon is „produktív jellegű“ állami beruházás lenne a szellemi tőkegyűjtésre fordított összeg is.

Végül hosszasan és meleg szeretettel foglalkozott a főiskolai hallgatóság szociális helyzetével, amelyen javítani nemcsak kötelesség, hanem elsőrendű állami és társadalmi érdek. Meg kellett állapítania, hogy a mai társadalom vagyonos része érzéktelen azon morális és szociális kötelezettségekkel szemben*, amellyel tartozik a nemzetfentartó és a legértékesebb társadalmi réteget alkotó művelt középoszály jövőjének.

Társadalmi segély mindössze 5 millió korona volt. Segélyző Egyesületünk egész évben csak 2 millió korona felett rendelkezhetett a tavalyi 16.5 millióval szemben. A földművelésügyi minisztérium 23.5 millió koronával támogatta a menzát és internátust, amelyért hálás köszönet illeti *Kaán* Károly államtitkár urat.

A költségvetésből is hiányzik a diákjóléti intézmények támogatására békében rendszeresen beállított összeg. Ez békében 7200 aranykorona volt, jelenleg pedig semmi, holott az egyetemek és a műegyetem tavaly e célra 2.5 milliárdot kaptak. Bővítésre és fejlesztésre szorul a főiskola internátusa is. Befejezésül a főiskolai ifjúsághoz intézett mélyenjáró, munkára és hazaszeretetre buzdító szavakat.

A számok és megdönthetetlen tények alapján nyugvó gyönyörűen felépített beszámolót lelkes tapsviharral köszönte meg a nagyszámú közönség, amely a Himnusz eléneklése után távozott a főiskola díszterméből.

(v. Bokor.)

Külföldi tudósok látogatása a főiskolán. Folyó hó elején főiskolánkat meglátogatta keleteurópai útjáról visszatérőben dr. *Helmut Gams* biológus, a wasserburgi (am Bodensee) bioló-

* Részletes adatokat a rövidesen megjelenő „Évkönyv“ tartalmazza.

giai állomás vezetője és dr. Erich Warmund geológus munkatársa. A tanári kar 3 napig vendégül látta őket, mialatt Sopron vidékén folytattak tanulmányutakat és megsemmisítették a főiskola vonatkozó gyűjteményét.

Új meteorológiai állomás. A m. kir. Országos Meteorológiai és Földmágnassági Intézet Alsófügödön II. osztályú meteorológiai állomást állított fel, amely nemcsak Abauj-Torna vármegye egyetlen magasabbrendű állomása, de egyúttal Csonka-Magyarország legészakibb állomása is. Dr. Réthy Antal egyetemi m.-tanár, közgazdasági egyetemi előadó szeptember 26-án utazott le Pestről az összes műszerekkel és azokat felszerelve, szeptember 28-án adta át a mezőgazdasági kultúrát is hathatósan szolgáló intézményt rendeltetésének. Az állomás vezetésével dr. Thóbiás Gyula földbirtokos, a Magy. Meteorológiai Társaság választmányi tagja, a vezető helyettesítéssel pedig Szlovik István okl. gazda bízott meg.

Abauji golya Ausztriában. Dr. Thóbiás Gyula alsófügödi földbirtokos, a M. Kir. Madártani Intézet rendes megfigyelője által 1923 június 23-án az abauj-tornamegyei Aszaló községben fióka korban jelölt, 8308-as számú fehér golyát, mint a 8306,—7,—9 számú gyűrűvel jelölt golyák testvérét 1925 május 17-én Eselsberg revierben, Alsó-Ausztriában lelőtte egy kerülő. A madár, mint onnan jelentik, átvonulóban volt.

A „**Vadászati Utmutató**“ a vadászat, vadvédelem, vadászbiztonság és fegyvertechnika **szakzsebnaptára** Nagy László szerkesztésében, minden vadászemberre nélkülözhetetlen tudnivalókkal, megjelent. Az 1925—1926. vadászati idényre szóló, pénztárcaszerűen zárható, egészen vászonkötésű, ízléses nyomdai kiállítású vadászszekönyv megrendelhető a szerkesztőnél, Budapest, VIII., Nap-utca 4. sz. Ára 60.000, díszesebb kötésben 75.000 korona.

Az erdőhasználati jegyzet (litographia) megjelenhetik. A legutóbbi lapszámunkban közölt felhívás eredménnyel járt, mert szaktársaink előjegyzéseikkel lehetővé tették, hogy főiskolai ifjúságunk részére az „Erdőhasználati“ jegyzete sokszorosíttassék.

Egy példány ára 100.000 korona lesz.

A litographia elkészítése azonban a közbejött akadályoknál fogva csak január 1. táján jelenhetik meg.

Kató Pál IV. e. m. h. ezúton kéri a 100.000 K vételár sürgős megküldését.

Ugyancsak örömmel vesszük tudomásul, hogy a „Növénytanintézet“ vezetője is kiadja az „Általános Növénytan“-t egy 350 oldalra terjedő jegyzet alakjában. Ára 110.000 korona lesz.

Halálozás. *Bencze* Gergely miniszteri tanácsos, a m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskola nyug. rendes tanára, az O. E. E. rendes tagja, Sopronban 72 éves korában, f. évi október hó 15-én elhunyt.

Bencze Gergelyben a régi selmeci erdészprofesszoraink utolsóját veszítettük el, olyan tanárunkat, akit a mai erdészgenerációnak úgyszólván minden tagja ismert, ki mint átfogó kapcsoló, közös emléke marad úgy a régi erdészgárdának, mint az ifjú nemzedéknek.

Életrajzi adatainak és működésének ismertetésére legközelebb visszatérünk.

Ondrus Gyula m. kir. főerdőtanácsos, az O. E. E. rendes tagja, f. évi október hó 10-én Budapesten 59-ik életévében hirtelen elhunyt.

A kincstári erdőgazdaságnak egyik kiváló szakemberét veszítettük el benne. A nagy összeomlást megelőző években a bustyaházai m. kir. főerdőhivatal élére került, a megcsönkített országban legutóbb a földmivelésügyi minisztériumban teljesített szolgálatot.

Megnyerő modora, bántó él nélküli szellemes humora, a szomorú időkben is mindig derűs kedélye örökre feledhetlenné teszik vonzó egyéniségét.

Néhány sorban kaptunk értesítést, hogy *Koller* János főerdőtanácsos — mintegy hat héttel ezelőtt — Zsarnócán elhunyt.

Béke hamvaikra.

**Az „Erdészeti Lapok“ 1925. évi XI. füzetének
HIRDETÉSEI.**

Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Díjszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajtaival szedett hirdetés milliméterenkint 2500 korona. (Egyszeri megjelenés mellett egész oldal 400.000 K.) Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajtaival szedett hirdetések másfélszeres egységárral számíthatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Apróhirdetéseknél egy szó 1500 K, álláskeresleti hirdetésekénél 700 K.

Külön mellékletek megegyezés szerint.

VUK M. ES FIAI BUDAPEST

FATERMELŐK ÉS FAKERESKEDŐK

ALAPÍTOTT: 1847

Vásárolnak tölgydongafa-, talpfa-, vagy tűzifatermelésre alkalmas erdőket tővön és feldolgozott fakészleteket.

Iroda: V. kerület, Kálmán-utca 10.

Fatelepe: V. kerület, Váczi-út 160.

(1. VI. 5.)

Okleveles, nőtlen, katonaviselt erdőmérnök alkalmazást keres erdőgazdaságban, vagy faipari vállalatnál. Leveleket „Ambició“ jellegével a kiadóba kérem. (3. IV. 3.)

Erdőrendezést, revíziót vállal Jászai Béla okl. erdőmérnök, Veszprém. (4. IV. 3.)

Erdőőri állást keres erdőőri szakvizsgával és négyévi gyakorlattal bíró 30 éves, ez idő szerint nőtlen. Lenner Géza, Sümeg-Csehi, Zala megye. (5. III. 2.)

Keresek megvételre egy jól idomított angol szettert. Ajánlatot az ár megjelölésével Boross György erdőmérnök Somogyásárd, kérek. (6. II. 2.)

Az egri főkáptalan margitaerdői gazdaságában posta, vasútállomás Szentmargitapuszta (Szabolcs megye) eladatik: 150.000 drb kétéves akáccsemete, ezenként 150.000 korona. 300.000 drb kétéves amerikai kőriscemete, ezenként 125.000 korona. 93.000 drb egyéves amerikai kőriscemete, ezenként 80.000 korona. Intézőség. (8. II. 1.)

Magyar Erdőbirtokosok Faértékesítő Részvénytársasága

Budapest IX, Calvin-tér 7. sz.

Elvállalja termelt, tővönálló vagy feldolgozott fakészletek bizományi értékesítését, vesz és elad bármily mennyiségű tűzifát és fűrészelt anyagokat. Értékesítési kérdésekben készséggel áll az erdőbirtokos és erdőtiszt urak rendelkezésére.

(2. XII. 11.)

VIZI JENŐ KÖRMENDI FENYŐMAGPERGETŐGYÁRA

KÖRMEND (VAS MEGYE)

Ajánl a legolcsóbb napiáron szavatolt magas csiraképeségű erdei, fekete-, lúe-, vörös- stb.
fenyőmagvakat, továbbá
frisster-
mésű akác-, juhar- kőris-, gledics-, éger- stb
lombfamagvakat, mint
frisstermésű alma-, körte-, cseresznye-, mahalob-
myrabolán- stb.

gyümölcsmagvakat

Fenyőmagpergetőtelepünk, mint ilyen, a legnagyobb Magyarországon
Nagyobb szükséglet esetén külön előnyös árajánlattal szolgálunk

Fávirati cím: „Vizi, Körmend“

(7. XI. 2.)

Szakiskolát végzett, 23 éves, erdőőr, kitünő szolgálati és szakvizsga-bizonyítvánnyal, állást keres azonnali vagy későbbi belépésre. Cím: Bögre József erdőőr, Kőrösladány, Békés m.

(10. III. 1.)

Négy középiskolát és szakiskolát végzett, 30 éves, erdész, kinek felmondatlan állása és hétévi gyakorlata van, állást keres. Szíves megkeresést „Erdész 1896“ jellegére a kiadóhivatalba kér.

(9. I. 1.)

Kocsántalan tölgymakkot (Querc. sessiliflora), kocsányos tölgymakkot (Querc. pedunculata), esertölgymakkot (Quercus cerris) és egyéb lomb- és tűlevelű fák magvait csíráképessegi jótállással szállít: Keiner Rezsó ny. m. kir. erdőmérnök, erdészeti mag- és csemetekereskedő, Gödöllő.

(11. I. 1.)

